

SOME ISSUES IN THE DEVELOPMENT OF LEARNING MATERIALS FOR LITERATURE IN THE LOCAL EDUCATION CURRICULUM AT THE LOWER SECONDARY LEVEL IN THE NORTHERN MOUNTAINOUS PROVINCES

Cao Thi Hao

TNU - University of Education

ARTICLE INFO

Received: 12/03/2025
Revised: 26/04/2025
Published: 29/04/2025

ABSTRACT

In modern education, the development of learning materials is a crucial factor in achieving school education objectives. Particularly in the context of the ongoing educational reform in Vietnam, learning materials have become even more essential as curricula undergo changes. This paper examines research on learning materials, their role in general education, and their significance in teaching Literature within the local education curriculum at the lower secondary level in the northern mountainous provinces of Vietnam. Our study indicates that the development of learning materials plays a vital role in achieving school education objectives and should be systematically researched and explored. Therefore, research on learning material development can enhance teaching quality and foster innovative pedagogical approaches. The development of learning materials has received significant attention globally, regionally, and within Vietnam. However, the development of learning materials specifically for teaching Literature within the local education curriculum at the lower secondary level in the northern mountainous provinces has not been extensively studied. This issue warrants further research, especially in the current context, as local education has become a mandatory subject at all levels of general education.

KEYWORDS

Develop learning materials
 Literature topics
 Local education
 Lower secondary level
 Northern mountainous provinces

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ PHÁT TRIỂN HỌC LIỆU CHO CHỦ ĐỀ VĂN HỌC TRONG GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG CẤP TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở CÁC TỈNH MIỀN NÚI PHÍA BẮC

Cao Thị Hảo

Trường Đại học Sư phạm - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO

Ngày nhận bài: 12/03/2025
Ngày hoàn thiện: 26/04/2025
Ngày đăng: 29/04/2025

TÓM TẮT

Trong giáo dục hiện đại, việc phát triển học liệu là vấn đề rất quan trọng góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục nhà trường. Đặc biệt với công cuộc đổi mới giáo dục ở nước ta hiện nay, vấn đề học liệu càng thực sự thiết yếu khi chương trình thay đổi. Bài báo đề cập đến những nghiên cứu về học liệu, vai trò của học liệu trong giáo dục phổ thông nói chung và trong việc giảng dạy chủ đề Văn học ở nội dung giáo dục địa phương cấp Trung học cơ sở nói riêng ở các tỉnh miền núi phía Bắc của Việt Nam. Qua nghiên cứu, chúng tôi nhận thấy, vấn đề phát triển học liệu có vai trò quan trọng trong việc thực hiện các mục tiêu giáo dục nhà trường, cần thiết được nghiên cứu và tìm hiểu một cách hệ thống. Chính vì vậy, nghiên cứu phát triển học liệu sẽ giúp nâng cao chất lượng giảng dạy, đổi mới phương pháp tiếp cận. Trên thế giới, trong khu vực và ở Việt Nam, vấn đề phát triển học liệu đã được quan tâm. Tuy nhiên, vấn đề phát triển học liệu cho chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương cấp Trung học cơ sở ở các tỉnh miền núi phía Bắc thì chưa được quan tâm nghiên cứu nhiều. Vấn đề này cần được quan tâm nghiên cứu trong bối cảnh hiện nay vì nội dung giáo dục địa phương trở thành một trong những môn học bắt buộc ở các cấp học phổ thông.

TỪ KHÓA

Phát triển học liệu
 Chủ đề văn học
 Giáo dục địa phương
 Cấp trung học cơ sở
 Các tỉnh miền núi phía Bắc

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.12283>

Email: haoct@tmue.edu.vn

1. Giới thiệu

Trong giáo dục hiện đại, việc phát triển học liệu là vấn đề rất quan trọng góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục nhà trường. Đặc biệt với công cuộc đổi mới giáo dục ở nước ta hiện nay, vấn đề học liệu càng thực sự thiết yếu khi chương trình thay đổi. Vậy học liệu là gì? Đã có những định hướng, chủ trương nào của Bộ Giáo dục và Đào tạo (Bộ GD & ĐT), của các địa phương về vấn đề phát triển học liệu nhằm đáp ứng mục tiêu giáo dục phổ thông hiện nay ở nước ta? Vai trò của học liệu đã được đánh giá như thế nào trong giáo dục phổ thông? Nhất là đối với những môn học bắt buộc mới được đưa vào chương trình như nội dung giáo dục địa phương? Và ở nội dung giáo dục địa phương, học liệu cho việc dạy học chủ đề Văn học hiện nay như thế nào? Đây là những vấn đề cơ bản, then chốt cần phải được tìm hiểu để làm sáng tỏ việc phát triển học liệu ở trường phổ thông nói chung và nâng cao chất lượng dạy học chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương nói riêng. Điều này rất quan trọng đối với cấp Trung học cơ sở (THCS) - cấp học đầu tiên thực hiện nội dung giáo dục địa phương như một môn học bắt buộc với nhiều trở ngại, khó khăn về ngữ liệu và phương pháp, mục tiêu tiếp cận.

Nghiên cứu về vấn đề học liệu giáo dục và vai trò của học liệu giáo dục trong dạy học đã được nhiều nhà nghiên cứu trong và ngoài nước quan tâm. Trên thế giới, một số tác giả quan tâm tới vấn đề phát triển học liệu cho việc dạy học chương trình địa phương như Parrott và Kok [1] chú ý tới vấn đề thiết kế chương trình theo hướng đa phương tiện. Các tác giả A. Alenezi [2], Brian Tomlinson [3] cũng quan tâm tới vai trò quan trọng của học liệu khi thúc đẩy việc đổi mới phương pháp trong giáo dục. Ngoài ra, có một số nghiên cứu cụ thể về học liệu địa phương, phát triển học liệu và đổi mới phương pháp giáo dục địa phương như Ervi Rosmayanti và các cộng sự [4], Anzar và các cộng sự [5], Vương Kiên Bình [6]. Nhìn chung, vấn đề phát triển học liệu trong dạy học chương trình địa phương đã được các nước quan tâm và có một số nghiên cứu. Tuy nhiên, chưa có nghiên cứu của nước ngoài về học liệu của chủ đề văn học trong giáo dục địa phương ở Việt Nam.

Ở Việt Nam, vấn đề phát triển học liệu trong dạy học chương trình giáo dục phổ thông cũng được quan tâm. Một số nhà nghiên cứu chú ý tới học liệu và vai trò của học liệu trong giáo dục [7], [8], cả học liệu truyền thống và điện tử [9]. Tuy nhiên, tùy theo mục đích khảo sát, các tác giả chưa có cái nhìn thống nhất trong việc đánh giá vai trò của học liệu trong mối quan hệ với năng lực giáo viên và sự tác động của nó đối với sự đổi mới phương pháp trong dạy và học. Nghiên cứu về học liệu dành cho nội dung giáo dục địa phương có một số tác giả quan tâm như Nguyễn Đức Hạnh và cộng sự [10], Cao Thị Hảo và cộng sự [11], v.v. Các tác giả mới quan tâm chủ đề Văn học trong chương trình cũ hoặc ở từng địa phương, lớp học. Do đó, chưa có những nghiên cứu hệ thống về học liệu cho nội dung giáo dục địa phương theo chương trình 2018, đặc biệt, chủ đề Văn học trong chương trình giáo dục địa phương cấp THCS ở các tỉnh miền núi phía Bắc của Việt Nam chưa được quan tâm nghiên cứu.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài báo hướng đến đối tượng là những bài nghiên cứu, đánh giá về vấn đề phát triển học liệu và vai trò của học liệu trong dạy học nói chung và dạy học chủ đề văn học trong giáo dục địa phương nói riêng. Phương pháp chủ yếu được chúng tôi sử dụng trong bài viết là phân tích, khảo sát và đánh giá vấn đề. Trong quá trình nghiên cứu, tác giả đã thu thập các công trình khoa học, bài báo, tài liệu trên tạp chí, hội thảo trong và ngoài nước. Các tài liệu này có liên quan đến học liệu giáo dục địa phương nói chung, và chủ đề Văn học trong giáo dục địa phương cấp THCS các tỉnh miền núi phía Bắc nói riêng. Tất cả các tư liệu, tài liệu trên đều được chọn lọc, phân tích và xử lý. Chúng tôi cũng sử dụng phương pháp thống kê để tập hợp và khảo sát tài liệu nhằm định lượng những nghiên cứu chủ yếu về phát triển học liệu trong giáo dục địa phương ở trong và ngoài nước. Kết quả thống kê cũng là một chỉ báo định lượng quan trọng về sự quan tâm của giới nghiên cứu đối với vấn đề học liệu và phát triển học liệu trong giáo dục nói chung và giáo dục địa phương nói riêng.

3. Kết quả nghiên cứu

Theo thống kê của chúng tôi (trong 85 tài liệu khảo sát) thì sự phân bố tài liệu về phát triển học liệu có thể chia thành ba nhóm tài liệu như sau: nhóm thứ nhất là các văn bản của Bộ, tỉnh về học liệu và phát triển học liệu chiếm 14/85 tài liệu, tương đương 16,5%; nhóm thứ hai là các tài liệu về phát triển học liệu trong giáo dục phổ thông chiếm 60/85 tài liệu, tương đương 70,5%; nhóm thứ ba là các tài liệu tập trung về phát triển học liệu với chủ đề Văn học trong giáo dục địa phương các tỉnh miền núi phía Bắc, chiếm 11/85 tài liệu, tương đương 13,0%. Tỷ lệ này được thể hiện ở Hình 1.

Hình 1. Phân bố tài liệu phát triển học liệu

Sau đây, chúng tôi sẽ phân tích, đánh giá cụ thể ba xu hướng trên để thấy thực trạng nghiên cứu về học liệu và phát triển học liệu trong giáo dục phổ thông và trong dạy học chủ đề Văn học ở nội dung giáo dục địa phương cấp THCS khu vực các tỉnh miền núi phía Bắc.

3.1. Những định hướng của Bộ Giáo dục và Đào tạo, của địa phương về học liệu cho giáo dục địa phương trong chương trình giáo dục phổ thông

Học liệu được hiểu là: “*Các phương tiện vật chất lưu giữ, mang hoặc phản ánh nội dung học tập, nghiên cứu. Học liệu có thể sử dụng dưới dạng truyền thống (tranh ảnh, ảnh dạng thẻ) và học liệu điện tử. Học liệu điện tử là các tài liệu học tập được số hóa theo một kiến trúc định dạng và kịch bản nhất định, được lưu trữ trên các thiết bị điện tử như CD, USB, máy tính, mạng máy tính nhằm phục vụ cho việc dạy và học. Dạng thức số hóa có thể là văn bản (text), băng dữ liệu, âm thanh, hình ảnh, video, phần mềm máy tính và hỗn hợp các dạng thức nói trên*” [12]. Trong quy định này, học liệu chính là tất cả các phương tiện có thể lưu trữ hoặc phản ánh nội dung học tập, nghiên cứu, các tài liệu, phương tiện giáo dục. Nó được sử dụng ở dạng truyền thống và dạng học liệu điện tử. Nhiều tác giả quan tâm tới học liệu số và cho rằng, có nhiều loại tài liệu khác nhau có thể được sử dụng trong kho học liệu số. Nhìn chung, các công trình nghiên cứu đều không đi ra ngoài định hướng, cách hiểu về học liệu theo quy định của Bộ GD & ĐT. Tuy nhiên, tùy từng vấn đề quan tâm mà người nghiên cứu đã hoạch định rõ hoặc đưa ra cách hiểu về học liệu một cách cụ thể, phù hợp với hoàn cảnh, bối cảnh giáo dục hiện nay. Trong đó, nhiều công trình đề cập đến học liệu điện tử. Học liệu truyền thống ít được nghiên cứu cụ thể. Đặc biệt là nghiên cứu học liệu gắn với thực trạng, nguồn nhân lực thực tế của các địa phương, nhất là khu vực miền núi phía Bắc để đề xuất, xây dựng phát triển học liệu thì chưa được chú ý. Đây là vấn đề cần được quan tâm nghiên cứu.

Bộ GD & ĐT là nơi định hướng và ban hành nhiều quy định, chủ trương về vấn đề giáo dục địa phương. Trong *Chương trình giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể 2018* [13], một văn bản quan trọng có tính chất kim chỉ nam về đổi mới chương trình, sách giáo khoa hiện hành đã

quy định rõ một số vấn đề giáo dục địa phương về nội dung và mục tiêu, giáo dục địa phương phải phản ánh: “*Những vấn đề cơ bản hoặc thời sự về văn hóa, lịch sử, địa lí, kinh tế, xã hội, môi trường, hướng nghiệp, ... của địa phương*”. Nó có mục tiêu rất cụ thể là “*Bổ sung cho nội dung giáo dục bắt buộc chung thống nhất trong cả nước, nhằm trang bị cho học sinh những hiểu biết về nơi sinh sống, bồi dưỡng cho học sinh tình yêu quê hương, ý thức tìm hiểu và vận dụng những điều đã học để góp phần giải quyết những vấn đề của quê hương*” [13,tr.32]. Như vậy, nội dung giáo dục địa phương cho thấy việc xây dựng học liệu cần phải thể hiện được những vấn đề cơ bản hoặc thời sự về các mặt tiêu biểu như văn hoá, lịch sử, hướng nghiệp, v.v. của địa phương đó. Mục tiêu giáo dục cũng cho thấy đây là môn học bắt buộc rất quan trọng, hướng đến tất cả học sinh và thống nhất chung trong cả nước. Định hướng này cho thấy học liệu phải hướng đến xây dựng theo khung thống nhất chung của cả nước và hướng đến hình thành nhân cách và bồi dưỡng tình yêu quê hương, trách nhiệm với địa phương cho người học. Bên cạnh đó, trong *Chương trình tổng thể 2018*, Bộ GD & ĐT cũng quy định rõ *Nội dung giáo dục của địa phương* là một môn học bắt buộc với vị trí ở các cấp THCS như sau: “*Ở cấp trung học cơ sở và cấp trung học phổ thông, nội dung giáo dục của địa phương có vị trí tương đương các môn học khác*” [13,tr.32]. Như vậy, nhìn vào tổng thể chương trình giáo dục phổ thông, nội dung giáo dục địa phương có vai trò rất quan trọng, được chú trọng ở các cấp học, là hoạt động quan trọng, bắt buộc, xuyên suốt trong các giai đoạn giáo dục. Đối với cấp THCS và trung học phổ thông, giáo dục địa phương là môn học bắt buộc và có vị trí tương đương những môn học khác và có 35 tiết/1 lớp. Số lượng tiết học tương đối lớn. Do đó, nội dung giáo dục địa phương có một vị trí quan trọng trong đổi mới giáo dục đã và đang thực hiện ở nước ta hiện nay. Trong đó, chủ đề Văn học là một trong những chủ đề chính, phản ánh sâu sắc tâm hồn và bản sắc văn hoá đặc trưng của mỗi vùng, miền, địa phương.

Về vai trò của các tỉnh trong việc xây dựng học liệu, phát triển chương trình giáo dục địa phương, Bộ GD & ĐT cũng quy định rõ: “*Căn cứ chương trình giáo dục phổ thông, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương quy định tiêu chuẩn, quy trình biên soạn, thẩm định, chỉnh sửa tài liệu về nội dung giáo dục của địa phương; chỉ đạo việc tổ chức biên soạn, thẩm định tài liệu về nội dung giáo dục của địa phương theo hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo và báo cáo để Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt*” [13,tr.32]. Đây là định hướng có tính chất quyết định để các tỉnh tiến hành xây dựng học liệu phục vụ giảng dạy và học tập cho nội dung giáo dục địa phương. Học liệu phải đảm bảo các yêu cầu của chương trình giáo dục, do địa phương biên soạn nhưng theo hướng dẫn và được sự phê duyệt của Bộ GD & ĐT. Điều này cho thấy vai trò xuyên suốt của Bộ GD & ĐT trong việc biên soạn tài liệu địa phương để đáp ứng yêu cầu giáo dục địa phương, đảm bảo nguyên tắc giáo dục được thống nhất trong cả nước. Các tỉnh cũng có vị trí nhất định khi trực tiếp là đơn vị biên soạn và chỉnh sửa đề tài liệu địa phương đáp ứng yêu cầu giáo dục. Thực hiện theo văn bản chỉ đạo của Bộ GD & ĐT, 63 tỉnh thành trong cả nước đã lên kế hoạch, chương trình để xây dựng tài liệu giáo dục địa phương cho tỉnh mình. Hiện nay tài liệu này đã được đưa vào thực hiện lần lượt (từ năm học 2021-2022 đến nay năm học 2024-2025) từ lớp 6 đến lớp 12 một cách đồng bộ.

Như vậy, vấn đề biên soạn tài liệu giáo dục địa phương đã được thực hiện và tài liệu này là học liệu chính thống trong việc dạy và học nội dung giáo dục địa phương ở các tỉnh. Tuy nhiên, vì là môn học mới, học liệu lần đầu biên soạn và phụ thuộc nhiều vào nguồn nhân lực, tài chính của từng tỉnh nên chất lượng khác nhau. Đặc biệt, vấn đề đổi mới phương pháp, tư liệu tham khảo, bài giảng powpoint, và các học liệu khác nhằm nâng cao chất lượng dạy và học nội dung giáo dục còn rất hạn chế, nhất là đối với những tỉnh còn nhiều khó khăn, khu vực miền núi, vùng dân tộc thiểu số. Nhiều địa phương chưa có học liệu khác tham khảo ngoài cuốn *Tài liệu giáo dục địa phương* do tỉnh biên soạn. Chính vì vậy, vấn đề phát triển học liệu sẽ là một yếu tố quan trọng giúp tháo gỡ khó khăn cho giáo viên và học sinh phổ thông khi dạy và học nội dung giáo dục địa phương. Từ đó hiện thực hóa được mục tiêu giáo dục mà Bộ GD & ĐT và các tỉnh đã đặt ra, nâng cao chất lượng giáo dục nội dung địa phương. Do vậy, cần nghiên cứu vấn đề phát triển học liệu giáo dục địa phương ở các tỉnh miền núi phía Bắc để đánh giá được thực trạng dạy học nội dung giáo dục địa phương.

3.2. Những nghiên cứu về học liệu giáo dục và vai trò của học liệu trong giáo dục phổ thông

* *Trên thế giới*, một số tác giả đã quan tâm tới vấn đề học liệu và học liệu số cho chương trình địa phương. Theo Parrott và cộng sự [1], học liệu số là một tài liệu học tập được cung cấp dưới định dạng điện tử, là sự tích hợp của các dạng thức đa phương tiện được số hóa khác nhau như: văn bản, âm thanh, hoạt hình. Alenezi [2] khi nghiên cứu vai trò của tài liệu học tập điện tử trong việc nâng cao hành vi dạy và học đã nhấn mạnh sự tác động mạnh mẽ của Internet vào cuộc sống hàng ngày của con người. Internet đã trở thành công cụ phổ biến để con người tiếp xúc với thế giới. Nghiên cứu trên đã đánh giá sự tồn tại và sử dụng tài liệu học tập điện tử trong môi trường giáo dục ảnh hưởng như thế nào đến hành vi dạy - học của giáo viên, học sinh và cho rằng, việc sử dụng các tài liệu và công cụ E-learning trong bối cảnh giáo dục càng nhiều thì hiệu suất của học sinh và hiệu quả của thực hành giảng dạy càng cao. Qua đó, nhà nghiên cứu cho rằng học liệu điện tử đã trở thành một công cụ cơ bản trong lĩnh vực giáo dục. Rõ ràng, vai trò của học liệu, nhất là học liệu điện tử rất quan trọng. Nó trở thành công cụ cơ bản tác động tới quá trình dạy học và góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục trong nhà trường phổ thông. Brian Tomlinson [3] trong công trình về phát triển tài liệu phục vụ dạy và học ngoại ngữ cũng đưa ra quan điểm khẳng định vai trò quan trọng của học liệu. Theo tác giả này, trong việc dạy và học ngôn ngữ, văn hoá, vấn đề phát triển tài liệu phải luôn được đặt ra. Các nghiên cứu về lĩnh vực phát triển học liệu mới cho việc học và dạy ngôn ngữ cũng được chú ý trong đó. Bài báo cũng xác định những lỗ hổng trong tài liệu giáo dục và đưa ra các đề xuất để cải thiện, thay đổi nó trong tương lai khi phát triển học liệu và nghiên cứu trong lĩnh vực này.

Ở một số nước đa dân tộc ở khu vực châu Á, vấn đề phát triển học liệu cho văn học địa phương cấp THCS cũng được quan tâm. Ở Trung Quốc, tác giả Vương Kiên Bình đã đề cập đến nền móng lịch sử nghiên cứu văn học địa phương Trung Quốc [6]. Trong một bài viết trên Tạp chí Đại học Quảng Tây, tác giả cho rằng, việc nghiên cứu văn học địa phương Trung Quốc sẽ giúp có định hướng tốt trong vấn đề phát triển giáo dục ở các vùng khó khăn, nhiều dân tộc thiểu số của Trung Quốc. Tác giả Vương Quảng Đông [14] quan tâm tới vấn đề Nghiên cứu văn học quê hương thời kì đương đại và chỉ ra nhiều thành tựu quan trọng của khu vực văn học địa phương. Ngoài ra còn có công trình của các tác giả Mạnh Thiệu Dũng [15] cũng quan tâm đến sự phát triển của văn học địa phương thời kì hiện đại ở miền Tây của Trung Quốc.

Ở Hàn Quốc, chương trình giáo dục phổ thông được thay đổi rất nhiều lần. Khi đề cập đến chương trình giáo dục địa phương, các tác giả cũng có nhiều ý kiến. Đáng chú ý là ý kiến của tác giả Kim Jin Soek, trong bài viết *Sự liên hệ giữa sáng tạo và đổi mới: trường hợp chương trình Hàn Quốc* [16]. Ông cho rằng, chương trình giáo dục cấp độ địa phương thiết lập bởi người quản lí, giám sát của giáo dục địa phương. Năm 2009, Hàn Quốc đã ban hành chương trình quốc gia của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Tuy nhiên điểm thay đổi quan trọng ở chương trình địa phương là: Mở rộng khuyến khích chương trình nhà trường. Cách thức tổ chức của Hàn Quốc như sau: Bộ Giáo dục có 2 người phụ trách chương trình địa phương. Mỗi Sở Giáo dục ở các tỉnh có khoảng 20 cố vấn cho trường trung học, trong đó cố vấn cho chương trình nhà trường có 2 người, ở cấp phòng cũng sẽ có nhân sự phụ trách. Như vậy, cách sắp xếp của Hàn Quốc đã tạo nên một hệ thống từ trên xuống chịu trách nhiệm giám sát chương trình địa phương và chương trình nhà trường. Những sự thay đổi của chương trình nhà trường còn đáp ứng nhiều chính sách của quốc gia. Thậm chí họ còn có giải thưởng trường học xuất sắc "Excellent school, deserve curricula". Chương trình địa phương của Hàn Quốc tập trung vào các vấn đề: nhiều hoạt động hơn trong phạm vi chương trình và sau chương trình nhà trường; nhiều người tham dự hơn sau chương trình nhà trường; nhiều chương trình giáo dục nghề nghiệp cho học sinh cấp 2 [17].

Ở Indonesian, các tác giả Ervi Rosmayanti và cộng sự [18] quan tâm tới vấn đề phát triển học liệu bằng thơ cho sách dạy về môi trường và văn hóa địa phương dành cho học sinh lớp 4. Các tác giả này đã cho thấy sự đa dạng của học liệu và vấn đề tâm lí tiếp nhận của người học tác động trực tiếp tới cách thức trình bày của học liệu. Hiệu quả của giáo dục được nâng cao nếu chúng ta biết

phát triển học liệu phù hợp với tâm lí, lứa tuổi học sinh. Đây cũng là yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến việc phát triển học liệu phù hợp với người học. Nghiên cứu này nhằm mục đích phát triển tài liệu giảng dạy môi trường và văn hóa địa phương ở Kudus (một vùng của Indonesia) phù hợp với nhu cầu của giáo viên và học sinh. Do đó, nâng cao hiệu quả giáo dục. Anzar và các cộng sự [5] lại chú trọng phát triển học liệu kịch trong chương trình giáo dục ngôn ngữ ở Indonesia. Các tác giả cho rằng phát triển học liệu giảng dạy về kịch trên cơ sở văn hoá bản địa nhằm mục đích tạo ra các tài liệu giảng dạy về kịch. Điều này đã mang lại hiệu quả nhất định trong dạy học kịch.

Tóm lại, ngày càng có nhiều công trình nghiên cứu trên thế giới về vấn đề phát triển học liệu, nhất là học liệu điện tử cho vấn đề học tập và phát triển Văn học địa phương ở các địa phương còn nhiều khó khăn hoặc vùng dân tộc thiểu số ở một số nước. Các công trình nghiên cứu có đóng góp lớn trong việc khẳng định vai trò quan trọng của văn học địa phương và sự phát triển của học liệu để nâng cao chất lượng giáo dục trong dạy học văn học địa phương. Đồng thời, những nghiên cứu về văn học địa phương tại các vùng miền khác nhau của các nước khu vực châu Á cũng đang được thực hiện rộng rãi nhằm chỉ ra mối quan hệ giữa yếu tố vùng miền, con người và vấn đề phát triển học liệu dạy học. Tuy nhiên, những nghiên cứu cụ thể về vấn đề phát triển học liệu dạy học chủ đề Văn học địa phương vẫn còn hạn chế. Đặc biệt là nghiên cứu về phát triển học liệu cho dạy học chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương ở Việt Nam chưa được quan tâm nghiên cứu.

* Ở Việt Nam, vấn đề phát triển học liệu là một trong những nhu cầu quan trọng trong giáo dục nhằm đáp ứng yêu cầu học tập trong một xã hội mở hiện nay. Để đáp ứng nhu cầu dạy và học, đặc biệt là vấn đề đổi mới phương pháp, hướng đến phát triển phẩm chất và năng lực của người học theo định hướng giáo dục mới thì vấn đề học liệu là vấn đề hết sức quan trọng trong việc dạy và học hiện nay, nhất là với giáo dục địa phương. Một số tác giả đã quan tâm nghiên cứu như: nhóm tác giả Phan Thị Thanh Hội, khi xây dựng và sử dụng bộ học liệu số trong dạy học cũng khẳng định vai trò của học liệu số trong giáo dục: “*Sử dụng học liệu số (HLS) trong dạy học là một xu thế cho thời đại công nghệ 4.0. Với sự phát triển công nghệ số đã tạo ra một thế giới phẳng giúp cho người học dễ dàng tiếp cận lượng kiến thức khổng lồ của thế giới, đồng thời đó cũng là cơ hội tạo ra môi trường thuận lợi để học liệu mở phát triển. Các HLS thường gắn liền với công nghệ số và truy cập trực tuyến, trong đó yếu tố bản quyền được chú trọng để chất lượng nguồn HLS mở nâng cao. Bộ HLS sẽ giúp cho “giáo dục mở”/ “học tập mở” trở nên dễ dàng hơn, thuận tiện hơn cho người học*” [19, tr.28]. Rõ ràng, học liệu, nhất là học liệu số có vai trò rất quan trọng trong giáo dục, giúp phát triển cơ hội học tập của con người trong thời đại công nghệ số hiện nay. Nghiên cứu về vấn đề phát triển hệ thống học liệu giáo dục cho chương trình giáo dục phổ thông ở Việt Nam đã được quan tâm bởi nhiều nhà khoa học [7], [20], [21]. Phạm Trác Vũ [7] đã đánh giá và xây dựng cơ sở lí luận, thực tiễn cho việc phát triển học liệu trong trường phổ thông và khẳng định vai trò quan trọng của học liệu trong việc nâng cao chất lượng dạy học ở phổ thông. Tập trung nghiên cứu nhiều hơn cả là những công trình, bài viết về vấn đề xây dựng học liệu, nhất là học liệu điện tử để đáp ứng nhu cầu dạy học của các môn học cụ thể trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay. Chúng ta có thể kể tới các bài viết như: Vấn đề phát triển học liệu số cho các trường đại học cũng được đặt ra như là một nhiệm vụ bức thiết, đáp ứng nhu cầu nguồn học liệu dạy và học cho giáo dục ở Việt Nam [20], [21]. Các tác giả đều cho rằng, học liệu, nhất là học liệu số có vai trò rất quan trọng trong việc phát triển giáo dục hiện đại. Nó giúp tiết kiệm thời gian và chi phí; Truy cập đến các tài liệu mới nhất và đa dạng nhất; Cải thiện chất lượng giáo dục và đào tạo; Thuận lợi và linh hoạt; Phát triển kĩ năng sống. Kho học liệu số cung cấp cho giáo viên và học sinh các tài liệu học tập chất lượng cao, được chọn lọc và đáp ứng được các tiêu chuẩn giáo dục. Sử dụng kho học liệu số giúp cho học sinh phát triển kỹ năng tìm kiếm, lọc thông tin và đánh giá độ tin cậy của các tài liệu học tập.

Như vậy, những nghiên cứu về học liệu và vấn đề phát triển học liệu trong giảng dạy ở môi trường giáo dục khá phong phú và đa dạng. Sự phong phú của các công trình nghiên cứu đó đã cho chúng ta thấy tầm quan trọng và cần thiết của việc phát triển học liệu nhằm đáp ứng nhu cầu giáo dục và nâng cao chất lượng dạy học ở các trường học, nhất là các trường phổ thông trong

bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay. Các tác giả đã chỉ ra những vai trò cần thiết, quan trọng của học liệu và vấn đề sử dụng học liệu trong giáo dục, làm cơ sở để những nghiên cứu khác tiếp cận vấn đề này dưới nhiều góc độ. Tuy nhiên, các công trình nghiên cứu chủ yếu đề cập đến vấn đề phát triển học liệu một cách khái quát, hoặc đi vào những vấn đề chung của phát triển học liệu, chưa có công trình nào cho thấy bức tranh tổng quan, toàn diện về việc cần thiết phải phát triển học liệu trong bối cảnh cụ thể của đổi mới chương trình, cụ thể là đổi mới nội dung giáo dục theo chương trình 2018 hiện nay. Đặc biệt, những tiêu chí, tiêu chuẩn sư phạm cơ bản đối với học liệu chưa được đánh giá một cách cụ thể. Rất cần có những bộ tiêu chí, tiêu chuẩn sư phạm đối việc xây dựng và phát triển học liệu để đảm bảo tính khoa học, hiện đại và hệ thống trong tiếp cận giáo dục nói chung và phát triển chương trình giáo dục nhà trường nói riêng. Nhất là đối với nội dung giáo dục địa phương – vấn đề còn nhiều mới mẻ, khó khăn trong việc phát triển học liệu để nâng cao chất lượng dạy và học theo chương trình mới.

3.3. Những nghiên cứu về học liệu và phát triển học liệu cho chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương cấp THCS ở các tỉnh miền núi phía Bắc

Đổi mới chương trình, sách giáo khoa trong giáo dục ở Việt Nam hiện nay đã và đang thực hiện, là vấn đề cấp bách và quan trọng đối với giáo dục phổ thông. Nghiên cứu về học liệu và phát triển học liệu cho chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương cấp THCS ở các tỉnh miền núi phía Bắc đã bước đầu được chú ý [22] - [25].

Trước hết là những công trình nghiên cứu chung về chương trình địa phương trong xu hướng đổi mới giáo dục. Tác giả Nguyễn Việt Hùng [22] đã nghiên cứu chương trình giáo dục địa phương của một số nước trên thế giới và so sánh với nước ta, về thời lượng tiết học và nội dung. Đặc biệt, tác giả còn đề xuất chương trình đi liền với việc đổi mới phương pháp dạy học, tổ chức lớp học, biên soạn tài liệu. Điều này cho thấy vấn đề học liệu đã được quan tâm, chú ý trong việc phát triển chương trình địa phương. Tác giả Bùi Thanh Truyền [23] đã nhấn mạnh đến vị trí, vai trò của văn học địa phương đối với việc giáo dục hình thành nhân cách con người Việt Nam. Tác giả cũng đề xuất việc xây dựng chương trình địa phương, cũng như quy trình của việc biên soạn tài liệu học tập của từng địa phương. Rõ ràng, vấn đề biên soạn học liệu cho chương trình địa phương cũng là vấn đề quan trọng được nhà khoa học quan tâm và đề cập khi nói đến xây dựng chương trình, thiết kế các nội dung dạy học cho chương trình địa phương. Tác giả Cao Thị Hảo [24] cũng đã nhấn mạnh vị trí quan trọng của văn học địa phương trong vấn đề phát triển chương trình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Bài báo đã cho thấy vai trò quan trọng của văn học địa phương trong việc hình thành và phát triển nhân cách người học, đồng thời cũng đặt ra vấn đề xây dựng nguồn học liệu phù hợp để dạy - học văn học địa phương, phát huy thế mạnh của mỗi địa phương. Tuy nhiên, do khuôn khổ của một bài báo, vấn đề đặt ra mới mang tính định hướng, tác giả chưa đi sâu chỉ ra cụ thể những phương pháp hay cách thức phát triển nguồn học liệu phục vụ nhu cầu học tập chủ đề Văn học địa phương trong nội dung giáo dục địa phương.

Một số tác giả đề cập tới phương án tích hợp chương trình giáo dục địa phương vào bộ môn Ngữ văn qua dạy học dự án [25]. Đây cũng là một hướng đi cần thiết để tạo nên câu hỏi quan trọng, góp phần rèn luyện kỹ năng tìm hiểu, nghiên cứu những vấn đề của địa phương, khơi dậy cho học sinh nhiều hứng thú trong học tập môn Ngữ văn. Hướng đi này có thể cho thấy sự phát triển học liệu cho giáo dục địa phương đi liền với đổi mới phương pháp dạy học. Một số tác giả còn cho rằng: “*cần xây dựng phương án triển khai chương trình và biên soạn tài liệu nội dung giáo dục địa phương cho mỗi giai đoạn giáo dục và cần có kế hoạch/ phương án đánh giá sau mỗi lộ trình nhằm hoàn thiện tốt hơn nữa chương trình và tài liệu đã xây dựng*” [26]. Đây là những định hướng rất thiết thực để góp phần chuẩn bị tốt học liệu cho việc dạy học nội dung giáo dục địa phương cấp THCS. Trong giáo dục hiện đại, không chỉ biên soạn, chuẩn bị học liệu mà còn cần có khâu thực hiện và đánh giá để phát triển học liệu, đáp ứng yêu cầu thực tiễn của giáo dục. Bởi nội dung giáo dục địa phương rất quan trọng. Xây dựng mô hình triển khai thực hiện nội dung giáo dục địa phương cho học sinh giúp các em có hiểu biết về truyền thống quê hương, về các dân tộc đang sinh

sống ở địa phương, các lễ hội truyền thống, văn hóa ẩm thực, lịch sử và địa lí ở địa phương. Để vận dụng được mô hình giáo dục, đội ngũ giáo viên và các trường học cần căn cứ điều kiện thực tiễn của địa phương, điều kiện của nhà trường cũng như đặc điểm của từng đối tượng học sinh ở mỗi vùng miền khác nhau để hoàn thiện mô hình. Trong đó, đòi hỏi người giáo viên và các nhà trường phải có năng lực tự thiết kế được kế hoạch một cách khoa học đảm bảo nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục. Chính vì vậy, vấn đề phát triển học liệu rất quan trọng và cần thiết.

Tác giả Lê Trà My – Đỗ Thị Bích Thủy [26] đã nghiên cứu thực trạng dạy và học văn học địa phương ở Ninh Bình hiện nay và đưa ra một số đánh giá: “*Khi tiếp cận và biên soạn tài liệu giảng dạy Văn học địa phương, các thầy cô chủ yếu vẫn dựa trên tài liệu chung do Sở Giáo dục và Đào tạo cung cấp, sau đó tự tìm tòi để soạn giáo án nên bài giảng còn sơ sài. Theo kết quả từ phiếu điều tra, phương pháp được các thầy cô sử dụng nhiều nhất vẫn là thuyết trình, vấn đáp nên giờ học còn khô khan, nặng nề*”. Nhận xét này cho thấy vấn đề học liệu còn nghèo nàn, phương pháp truyền thống, ít đổi mới. Về phía người học, các em yêu thích văn học địa phương, nhưng “*Phương thức lĩnh hội của học sinh chủ yếu vẫn là nghe và ghi nhớ nên các em thụ động trong việc tiếp nhận kiến thức, chưa phát huy được tính chủ động, tích cực. Các em đều có mong muốn thay đổi hình thức dạy học, có sự kết hợp giữa học tập với các hoạt động giao lưu, ngoại khóa và trải nghiệm thực tế*” [26]. Từ những thực trạng trên, chúng ta thấy rõ cần phải đổi mới về tài liệu, nội dung cũng như phương pháp giảng dạy văn học địa phương để tạo hứng thú, sáng tạo trong giảng dạy và tiếp nhận văn học địa phương. Đặc biệt vấn đề phát triển học liệu là vấn đề cần được chú trọng để đáp ứng mục tiêu giáo dục đặt ra.

Về văn học địa phương các tỉnh miền núi phía Bắc Việt Nam, đến nay đã có một số công trình quan tâm nghiên cứu. Chúng ta có thể kể đến một số bài viết, công trình đã công bố của các tác giả như: Nguyễn Đức Hạnh [10], Cao Thị Hào [11], Hà Thị Khánh Vân [27], Nguyễn Anh Dũng [28]. Trong cuốn sách *Văn học địa phương miền núi phía Bắc* (chủ biên Nguyễn Đức Hạnh và các cộng sự) [10], các tác giả đã tập trung nghiên cứu và giới thiệu văn học địa phương thuộc 6 tỉnh vùng Đông Bắc bao gồm: Thái Nguyên, Bắc Kạn, Tuyên Quang, Cao Bằng, Hà Giang, Lạng Sơn. Đây là công trình nghiên cứu chú ý tới một số nội dung về văn học địa phương ở một số tỉnh miền núi phía Bắc và phương án giảng dạy một số tác phẩm cụ thể. Tuy nhiên, công trình này vẫn khảo sát trên cơ sở ngữ liệu phần văn học của các tỉnh biên soạn theo chương trình cũ. Chính vì vậy, những yêu cầu đổi mới về phương pháp, học liệu chưa được quan tâm chú trọng nghiên cứu và biên soạn sát với nội dung của tài liệu giáo dục địa phương theo chương trình hiện nay.

Bên cạnh các công trình trên, chúng ta còn thấy một số nghiên cứu cụ thể về việc giảng dạy văn học địa phương ở một số tỉnh miền núi phía Bắc như: “*Nghiên cứu biên soạn tài liệu dạy học Ngữ văn địa phương cấp trung học cơ sở tỉnh Lạng Sơn*” [27]; “*Dạy học phần văn học địa phương Tuyên Quang theo hướng tích cực hóa hoạt động của học sinh*” của tác giả Nguyễn Anh Dũng [28], Cao Thị Hào [25] với công trình: “*Tích hợp văn hóa bản địa trong dạy học văn học địa phương – Trường hợp văn học Cao Bằng*”. Các nghiên cứu này đã tập trung phân tích, đánh giá về học liệu, phương pháp dạy học văn học địa phương ở một số tỉnh miền núi phía Bắc như Lạng Sơn, Tuyên Quang, Cao Bằng. Các tác giả đã cho thấy tầm quan trọng của văn học địa phương, những yêu cầu trong việc đổi mới phương pháp dạy, học và biên soạn học liệu dạy học cho nội dung giáo dục địa phương ở các tỉnh. Một số công trình đã đề cập đến việc tích hợp yếu tố văn hóa lịch sử, yếu tố văn hóa tộc người trong dạy học văn học địa phương. Qua đó làm rõ bản sắc văn hoá, dấu ấn tộc người, những chặng đường lịch sử hình thành và phát triển văn hoá, văn học của địa phương. Qua các công trình trên, có thể thấy nhu cầu về học liệu là một nhu cầu bức thiết trong giảng dạy, tiếp cận văn học địa phương. Cùng với học liệu là sự đổi mới cách tiếp cận và phương pháp giảng dạy để đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục địa phương. Điều này cũng được thể hiện trong bài báo: *Chủ đề văn học trong Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Thái Nguyên lớp 6* [11]; Trong bài *Một số khó khăn của giáo viên vùng dân tộc thiểu số khi sử dụng công nghệ thông tin trong dạy học*, Cao Thị Hào và cộng sự [29] đã bước đầu cho thấy những hạn chế của giáo viên miền núi, vùng dân tộc thiểu số phía Bắc khi tiếp cận công nghệ

thông tin. Đây cũng là những lưu ý quan trọng khi phát triển học liệu dạy học văn học địa phương để đảm bảo tính phù hợp với thực trạng hiện có ở địa phương, tận dụng được nguồn nhân lực, vật lực ở các tỉnh để đáp ứng mục tiêu, yêu cầu dạy học.

4. Kết luận

Vấn đề phát triển học liệu là vấn đề rất quan trọng trong đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay nhằm đáp ứng yêu cầu của thực tiễn giáo dục trong nước và thích ứng với xu hướng phát triển của giáo dục thời đại công nghệ số trên thế giới. Đối với nội dung giáo dục địa phương – một nội dung bắt buộc trong chương trình giáo dục phổ thông hiện nay, vấn đề phát triển học liệu để nâng cao chất lượng học tập có vai trò rất quan trọng. Điều này càng được thể hiện rõ qua nghiên cứu hiện trạng về vấn đề học liệu dạy học chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương hiện nay. Tuy nhiên, ở một số tỉnh miền núi phía Bắc, do điều kiện khó khăn về kinh tế, giáo dục, khoảng cách xa đô thị,... nên giáo viên và học sinh còn gặp nhiều khó khăn trong dạy và học chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương. Giáo viên và học sinh gặp nhiều khó khăn trong việc tiếp cận với học liệu, phương pháp giảng dạy còn nhiều hạn chế. Chính vì vậy, rất cần thiết có những nghiên cứu về vấn đề này nhằm bổ sung học liệu, đổi mới phương pháp, nâng cao chất lượng dạy học nội dung giáo dục địa phương, nhất là đối với chủ đề Văn học. Qua đó, cung cấp học liệu cho dạy học chủ đề Văn học trong tài liệu giáo dục địa phương các tỉnh miền núi Bắc Việt Nam nhằm nâng cao chất lượng dạy học văn học địa phương, tháo gỡ khó khăn cho người dạy và người học khi bắt đầu thực hiện chương trình mới, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong bối cảnh đời sống hiện nay và trong hệ thống giáo dục quốc dân Việt Nam.

Qua khảo sát các công trình đi trước, chúng tôi nhận thấy vấn đề học liệu và phát triển học liệu đã được quan tâm nghiên cứu nhưng chưa đưa ra được cái nhìn khách quan, toàn diện để đánh giá được khoảng trống cần có trong việc phát triển học liệu cho nội dung giáo dục địa phương. Trong phát triển học liệu dạy học chủ đề Văn học trong tài liệu giáo dục địa phương cấp THCS ở các tỉnh miền núi phía Bắc cần chú trọng các khoảng trống sau:

Thứ nhất, cần có sự hỗ trợ về học liệu (cả học liệu điện tử và học liệu truyền thống) một cách bài bản, hệ thống cho việc dạy học chủ đề Văn học trong tài liệu giáo dục địa phương cấp Trung học cơ sở ở các tỉnh miền núi phía Bắc.

Thứ hai, việc hỗ trợ học liệu cần chú ý tới việc mở rộng ngữ liệu, hỗ trợ đổi mới nội dung giảng dạy và hỗ trợ phương pháp tiếp cận chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương của các tỉnh. Bởi hiện nay khi bắt đầu thực hiện việc dạy học nội dung giáo dục địa phương như một môn học bắt buộc nảy sinh nhiều vấn đề khó khăn về nguồn học liệu tham khảo, phương pháp dạy học. Đây là một rào cản mà cả giáo viên và học sinh đang cần được tháo gỡ để vấn đề dạy học chủ đề Văn học trong nội dung giáo dục địa phương đạt được hiệu quả.

Lời cảm ơn

Bài báo là sản phẩm của đề tài khoa học và công nghệ cấp Bộ, mã số: B2025-TNA-18.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] L. Parrott and R. Kok, "Design and Development of Multimedia Courseware: An Overview," *Canadian Society of Agricultural Engineers*, vol. 39, no 2, pp. 131-137, 1997.
- [2] A. Alenezi, "The Role of e-Learning Materials in Enhancing Teaching and Learning Behaviors", *International Journal of Information and Education Technology*, vol. 10, no. 1, pp. 48-56, 2020.
- [3] B. Tomlinson, "Materials development for language learning and teaching," *Language Teaching*, vol. 45, no. 2, April, pp. 143 - 179, 2012.
- [4] E. Rosmayanti, T. Supriyanto, and A. Sunarso, "Developing Poetry Writing Teaching Materials Based on Environment and Local Culture for The Fourth Graders," *Journal of Primary Education*, vol. 9, no. 1, pp.25 – 32, 2020.
- [5] A. Anzar, A. Anshari, and J. Juanda, "Research Material Development of Drama Appreciation Based on Local Wisdom on Student in Indonesian Literature and Language Education Program at Muhammadiyah University of Makassar Indonesia," *Journal of Language Teaching and Research*, vol. 9, no. 1, pp. 113-118, 2018.

- [6] W. Jianping, "A Milestone in the Study of Chinese Local Literature History - Review of "50 Years of Guangxi Literature," (in Chinese), *Journal of Guangxi University*, vol. 2, no. 26, pp. 12-23, 2006.
- [7] T. V. Pham, "Theoretical and Practical Basis for Developing Learning Materials in General Schools," (in Vietnamese), Ministry-Level Research Project, Code: B2004-80-05, 2006.
- [8] L. P. H.Nguyen, "Online resources: Processes and development trends in libraries worldwide," (in Vietnamese), *Vietnam Library Journal*, vol. 01, no. 2, pp. 11-15, 2015.
- [9] T. H. Dang, "Learning materials and the issue of learning material development," (in Vietnamese), *Education Journal*, vol. 16, no. 96, pp. 17-24, 2004.
- [10] D. H. Nguyen (Ed.), *Local Literature of the Northern Mountainous Region*, Thai Nguyen University Publishing House, Thai Nguyen, (in Vietnamese), 2016.
- [11] T. H. Cao and H. T. Le, "Literature Topics in Local Education Materials for Grade 6 in Thai Nguyen Province," (in Vietnamese), *Educational Equipment Journal*, vol. 262, no. 1, pp. 81-84, 2022.
- [12] Ministry of Education and Training, "Circular No. 11/2018/TT-BGDĐT dated April 6, 2018, promulgating criteria for identifying specialized goods directly serving education," Hanoi, (in Vietnamese), 2018.
- [13] Ministry of Education and Training, "General education program – comprehensive," Hanoi, (in Vietnamese), 2018.
- [14] W. Guangdong, *Research on Modern and Contemporary Chinese Rural Literature*, Oriental Publishing Center, (in Chinese), 2011.
- [15] M. Shaoyong, *Revolution, Rural, Region: A History of Contemporary Chinese Western Novels*, Shanxi Education Press, (in Chinese), 2009.
- [16] K. J. Soek, *The relevance of Creativity and Innovation: Korean Curriculum revision case*, Korea Institute for Curriculum and Evaluation, 2014.
- [17] H. K. Lee, "Competency-based curriculum and curriculum autonomy in the Republic of Korea," *IBE Working Papers on Curriculum Issues*, no. 12, Geneva, Switzerland, 2014.
- [18] E. Rosmayanti, T. Supriyanto, and A. Sunarso, "Developing Poetry Writing Teaching Materials Based on Environment and Local Culture for The Fourth Graders," *Journal of Primary Education*, vol. 9, no. 1, pp.25-32, 2020.
- [19] T. T. H. Phan, T. K. T. Nguyen, and M. T. Nguyen, "Developing and Utilizing a Digital Learning Material Set in Teaching the Content Strand "Growth and Development in Organisms" - Natural Sciences Grade 7," (in Vietnamese), *Education Journal*, vol. 24, no. 6, pp. 28-34, 2024.
- [20] H. H. Le, T. M. T.Nguyen, and D. D. Nguyen, "Designing and Developing a Digital Resource System for Universities," (in Vietnamese), *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 174, no. 14, pp. 65-71, 2017.
- [21] T. M. T. Le, "Development and Management of Digital Resource Repositories in Vietnamese Universities," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 179, no. 3, pp.82-89, 2018.
- [22] V. H. Nguyen, "Research and Development of Local Curriculum in the General Literature Program," (in Vietnamese), 2019. [Online]. Available: <https://nguvan.hnue.edu.vn/Nghi%C3%AAn-c%E1%BB%A9u/Ph%C6%B0%C6%A1ng-ph%C3%A1p/nghien-cuu-xay-dung-chuong-trinh-dia-phuong-trong-chuong-trinh-tong-the-mon-ngu-van-1493>. [Accessed October 19, 2020].
- [23] T. T. Bui, "Local Literature Curriculum with a Competency-Based Teaching Orientation in General Schools after 2015," (in Vietnamese), *National Scientific Conference on Literature Teaching and Curriculum Reform*, Ho Chi Minh City University of Education, 2014.
- [24] T. H. Cao, "Status and Role of Local Literature in Curriculum Development to Meet Educational Reform Requirements," *Proceedings of the International Conference on Teacher Training Curriculum Development: Opportunities and Challenges*, Thai Nguyen University of Education, August 2015, pp. 540-551.
- [25] T. H. Cao, "Integrating Indigenous Culture in Teaching Local Literature – The Case of Cao Bang Literature," *Proceedings of the National Scientific Conference: Research and Teaching Literature in the Context of Educational Reform*, Hue University of Education, March, 2017, pp. 526-530.
- [26] T. M. Le and T. B. T. Do, "Issues in Teaching Local Literature in General Schools," (in Vietnamese), *Educational Sciences*, vol. 6, no. 5, pp. 83-92, 2018.
- [27] T. K. V. Ha, "Research and Development of Local Literature Teaching Materials for Lower Secondary Schools in Lang Son Province," (in Vietnamese), Provincial-Level Research Project, Lang Son Department of Education and Training, 2019.
- [28] A. D. Nguyen, "Teaching Local Literature in Tuyen Quang with a Student-Centered Approach," (in Vietnamese), Master Thesis, Thai Nguyen University of Education, 2014.
- [29] T. H. Cao, T. M. T.Nguyen, and T.N.Dao, "Challenges Faced by Teachers in Ethnic Minority Regions When Using Information Technology in Teaching," (in Vietnamese), *Vietnam Journal of Education*, vol. 22, no. 2, pp. 226-230, 2022.